

IANKAIKKINEN ELÄMÄ

Pekka Ervastin esitelmä 6.8.1928
Esitelmäsarja Jyväskylän kesäkursseilla
Esitelmä nro 5

Ikuinen elämä kuvastuu tavallisesti meille ihmisille lakkaamatta jatkuvana elämänä kuoleman jälkeen. Kristikunnassa puhutaan ikuisesta autuudesta ja sanotaan, että se ikuinen autuus on Jumalan luona ja siihen ihminen voi kuolemansa jälkeen – useimmiten ajatellaan viimeisen tuomion jälkeen – joutua. Siis tällä käsitteellä ikuinen elämä on jatkuvaisuuden leima.

Tiedämme, että itämailla on tästä iäti jatkuvasta ajasta toisenlainen käsitys. Itämailla ei ole koskaan voitu ajatella ikuista, jatkuvaa samanlaisuutta. Heidän mielestään se olisi mahdotonta. He ovat taas käsittäneet ikuista, jatkuvaa aikaa alati muuttuvaksi ja vaihtuvaksi. Siis kun itämaalaiset ajattelevat ikuisuutta, niin he käsittävät, että ihminen ensin kuolee, sitten vetäytyy joksikin aikaa taivaaseen ja palaa sitten taasen maanpäälle. Itämaalaisen pyrkimys on päästä vapaaksi tästä jälkeensyntymisien pakosta. Kun hän siitä pääsee vapaaksi, niin hän voi hallita aikaa ja silloin hän pääsee lepoon, hän pääsee autuuteen, Nirvaanaan, niinkuin buddhalainen sanoo. Hän pääsee sellaiseen lepoon, joka kestää äärettömän pitkiä aikoja kylläkin, mutta joka loppuu taasen siihen, että hän syntyy jälleen jonkunlaisena olentona, jumalolentona sanokaamme maailman kaikkeudesta, silloin kun hänen maailmansa taasen jälleensyntyä. Tällä tavalla vaihtelee itämaalaisen mielikuvituksessa alati työ ja lepo, elämä ja kuolema. Tällä tavalla hän ymmärtää tuon ikuisuuden. Tavallisella itämaalaisella on varsin epämääräinen käsitys siitä, mikä on, joka pysyy. Tietysti hän sanoo, että se on ihmisen itse, mutta tämä itse on kaukana ihmisen personallisuudesta, hänen personallisesta itsestään. Sentähden me täällä länsimailla useimmiten ymmärrämme buddhalaisen sillä tavalla, että se on

olemattomuuteen pyrkimistä. Mikään oikea buddhalainen ei sitä myönnä, mutta hän ei myöskään osaa selittää mikä Nirvaana on. Hän ei osaa sitä kuvata, se on niin ylikuonnollista ja jumalallista.

Mutta meillä voi varmasti olla toinenkin käsitys ikuisesta elämästä, sillä se, mikä alkaa ajassa, jos ajattelemme, että ikuinen elämä alkaa kuoleman jälkeen, se varmasti loppuu ajassa, se, mikä on ajallista ei ole ikuista. Ikuinen on käsite, joka on ajallisen vastakohta. Jos jokin on ikuista, ei se ole alkanut, eikä se lopu. Ei siinä silloin itse ikuisuudessa ole muuttumista, ei vaihtelua, se on muuttumatonta. Ja silloin me voimme käsittää ikuisella elämällä jotain muuta kuin ajallista jatkuvaisuutta, oli se ajallinen jatkuvaisuus kuinka pitkä tahansa. Ikuinen elämä on silloin dynaamista laatua, se on voimaperäistä laatua, se on sitä, josta kaikki filosofit, ajattelijat, kaikista syvimät ja kokeneimmat ihmiset, ovat uneksineet ja puhuneet, josta nämä ovat aina olleet varmoja. Nimittäin se ikuinen elämä kuvaa silloin sitä tosiseikkaa, että jos mikään tajunta maailmankaikkeudessa eläisi ikuista elämää, niin se olisi yhtä itse ikuisen kanssa. Me voisimme toisella kielellä sanoa: se olisi silloin yhtä Jumalan kanssa. Epäilemättä myöskin viisaimmat kristilliset opettajat ovat semmoista tarkoittaneet, kun he ovat puhuneet elämästä Jumalan luona, niin kuin he ovat sen kääntäneet. Mutta mitä oikeastaan on tuo elämä Jumalassa? Se on silloin elämää Jumalan yhteydessä ja se on voimaperäistä laatua, se on dynaamista, eikä ollenkaan ajallista. Vanhimmat intialaiset filosofit saattoivat sanoa: Tat tvam asi, ja se merkitsee: sinä olet se, sinä olet Tat, se ainoa, mikä on. Minä olen Brahma, minä olen Jumala. – Tämän ihmiskunnan syvimät ajattelijat aina ovat ymmärtäneet. Jos ihminen elää ikuista elämää merkitsee se, että hän elää yhteydessä itse ikuisen kanssa, itse ainoan äärettömän, iankaikkisen elämän kanssa. Silloin me myöskin ymmärrämme, että tämä ikuisuus, tämä ikuinen elämä ei millään tavalla saata olla ajasta riippuvainen, ei millään tavalla voi sanoa ikuisesta elämästä, että se on alkanut kuoleman jälkeen. Ei ole ollenkaan takeita siitä, että ikuinen

elämä alkaa kuoleman jälkeen. On ainoastaan selviönä, että ikuinen elämä on silloin kun ihminen on yhtä Jumalan kanssa, vaikka tuo yhteys kestäisi tuokion, vaikka se kestäisi tunnin, vuoden, tai vuosisatoja. Niin kauan kuin se kestää, niin elämme ikuista elämää. Jos me ajattelemme suoraa viivaa, joka on vedetty ulos avaruuteen, niin se kuvaa meille jatkuvaisuutta, ihan äärettömyyteen, siis ikuista aikaa, mutta me tiedämme aivan geometrisesti, aivan matemaattisesti, että tuommoinen suora viiva vedettynä äärettömään saakka ulos avaruuteen ei ole sillä tavalla olemassa, että se kulkisi aina yhtä mittaa suoraan eteenpäin, vaan sen täytyy ollakseen ääretön, ollakseen loputon, kohdata itsensä, muuttua käyräksi viivaksi ja muodostaa ympyrä. Suora viiva ei koskaan kuvaa ikuisuutta. Sitä ei ole olemassa. Suora viiva on aina äärellinen, jos se on suora. Jos se on ääretön, jos se kuvaa ikuisuutta, on se häntäänsä pureva käärme, se on silloin ympyrä. Tämä ympyrä kuvaa ikuista, ääretöntä elämää. Jos me ajattelemme, että kuljemme ympyrän kehällä, niin me voisimme kulkea aivan äärettömiä aikakausia, emmekä tulisi milloinkaan mihinkään loppupisteeseen. Mutta me voimme sanoa, että tuo kulku kehää pitkin on (itseasiassa sen nojalla) pakenemista, sillä minkätähden me kiertäisimme itseämme, jollemme koskaan loppuun tulisi. Sentähden kehä, joka kuvaa äärettömyyttä, on todellisuudessa sama kuin piste. Pisteessä meidän ei tarvitse liikkua itse ympäri yhtä mittaa, vaan me olemme siinä keskipisteessä ja tuo piste kuvaa ikuisuutta, äärettömyyttä. Tämän juuri ymmärrämme dynaamisesti sillä tavalla, että ikuinen elämä on kuin piste, joka on liikkeessä tai joka on liikuntaa, mutta joka ei ole missään ja kuitenkin kaikkialla, joka ei ole missään ajassa ja kuitenkin kaikessa ajassa taikka ajan ulkopuolella. Se on ikuisuudessa ja ajan ulkopuolella. Jos me kokisimme sitä ikuista elämää, niin se olisi kuin piste hänessä, joka voi olla äärettömiä aikakausia. Tämä on dynaaminen käsitys ikuisesta elämästä ja minun käsittäökseni filosofitkin meidän aikanamme kallistuvat tällaiseen käsitykseen ikuisuudesta ja ikuisesta elämästä.

Meidän mieleemme muistuu myös Jeesuksen sana: nyt on otollinen aika. – Ei hän viittaa mihinkään kuoleman jälkeiseen ikuiseen. Nyt juuri tällä sekunnilla on otollinen aika. Jos nyt pääsemme yhteyteen Jumalan kanssa, niin elämme ikuisuudessa eli ikuista elämää. Ei ole olemassa muuta kuin yksi ainoa elämä. Niinkuin meidän täytyy järkevästi ajatella, niin meidän täytyy filosofisesti päättää. Emme voi käsittää, että voi olla kaksi tai kolme ikuisuutta tai äärettömyyttä. Ei voi olla muuta kuin yksi ainoa elämä, joka on ikuinen ja ääretön. Tämä yksi ainoa elämä on meille todella kaiken elämän lähde ja meidän itsemmekin alkulähde. Mehän olemme jokainen sen elämän lapsia, tuon äärettömän elämän lapsia. Me saatammekin kuvitella, kuinka tuo ikuinen, ääretön elämä, jonka lapsia me kaikki olemme, kuinka tuo avaruuksien ja iankaikkisuuksien isä, kuinka hän katselee pienen pientä, kiertävää maapalloamme, katselee sen eläviä olentoja, katselee sen pientä, elävää ihmiskuntaa ja ajattelee: koska te ihmiset opitte minua tuntemaan? Hän, tuo ikuinen isä tietää, että muulla tavalla ihmiset eivät voi oppia häntä tuntemaan kuin siten, että ihmiset heräävät tietoon siitä, että he ovat hänen, tuon iankaikkisen isän lapsia. Ei muulla tavalla. Heidän pitää tuntea sisässään, omassa itsessään, että heidän henkensä on jumalsyntyinen, että se on yhtä tuon ikuisen elämän kanssa. Ainoastaan silloin he tuntevat isänsä, ainoastaan silloin he elävät ikuista elämää. Me voimme kuvitella, kuinka tuo iankaikkinen isä katsoo, on katsellut ihmistä täällä maan päällä, kuinka hän on vaikuttanut ihmisissä, koettanut herättää heissä tietoisuutta siitä, ketä he ovat. Jotkut ihmiset ovat tämän silloin tällöin huomanneet ja ymmärtäneet, ymmärtäneet, että elämä on vain yksi ja me ihmiset olemme sen yhden lapsia. On syntynyt aina ihmisten keskuudessa uusia, henkisiä liikkeitä, sillä tuommoiset ihmiset jotka ovat tuon asian ymmärtäneet ja älynneet, he ovat tulleet kuin vapahtajiksi toisten ihmisten suhteen ja he ovat näyttäneet tietä sekä sanoneet: oi tietäkää, te ihmislapset, että tämän elämän takana on suuri salaisuus. Meidän ihmisten ei tarvitse vaeltaa

pimeydessä, vaan me voimme päästä yhteyteen tuon valon kanssa. – Mutta ihmiskunta on luonnostaan vielä pimeyden tilassa. Ihmiset eivät voi vielä käsittää, he eivät voi ottaa vastaan tuota sanomaa ikuisesta isästä. Kun isä on katsellut ihmiskuntaa sen alusta lähtien, niin on hän nähnyt kuinka ihmiset ovat olleet heikkoja järjeltään, sisäiseltä olemukseltaan, kuinka heidän on ollut mahdotonta käsittää omaa henkeään.

Me huomaamme erään asian tarkastellessamme niitä ihmisiä, jotka ovat esiintyneet johtajina ja vapahtajina, suurten uskontojen perustajina, filosofisten koulujen perustajina, me huomaamme, että nuo ihmiset ovat pakosta saaneet jakaa opetuksensa kahtia. Heillä on ollut eksoteerista opetusta suurille joukoille ja sitten esoteerista tietoa niille ihmisille, joissa henkinen pyrkimys on enemmän vireillä. Uskonnoissa on sentähden aina puhuttu Jumalasta tai jumalista, on aina viitattu myös ulkonaisiin seikkoihin, kuinka jumalat hallitsevat maailmaa ja kuinka kuitenkin on olemassa pahoja henkiä ja miten ihmisten on uskottava, että Jumala on oikeuden ja totuuden jumala ja sopusoinnun jumala ja että hän tahtoo ihmisten noudattavan hänen käskyjään, joita profeetat ovat neuvoneet. Meidän tulee pyrkiä hyvässä eteenpäin valoa kohti. Tällä tavalla on aina ollut kaikissa kansoissa. Me näemme, että kaikille kansoille on opetettu, kuinka ihmisten on jätettävä kaikki paha ja pyrittävä kaikkeen hyvään. Mutta ihmisten pyrkimykset ovat olleet hyvin hapuilevia ja pieniä ja heitä on täytynyt hiukan peloitella silläkin, että miten käy kuoleman jälkeen: olkaa nyt siveellisiä tässä elämässä, niin teillä on hyvä kuoleman jälkeen. Sillä tavalla on ihmisiä opetettu ja kasvatettu. Nuo viisaat, jotka ovat itse päässeet sisäiseen tietoon, jonkunlaiseen tietoon tuosta maailmojen, avaruuksien Jumalasta, he ovat tienneet omasta kokemuksestaan, että tie tuonne Jumalan luo on mahdottoman pitkä. Se on hyvin vaivalloinen, se on väsymättömistä pyrkimyksistä punottu. Sentähden nuo viisaat eivät ole voineet kutsua ketä tahansa ihmistä pyrkimään tuohon sisäiseen, salaiseen jumaltietoon, vaan

heidän on täytynyt tyytyä kutsumaan ainoastaan joitakin harvoja seuraamaan itseään ja yrittämään noita tavattomia ponnistuksia. Viisaat ovat huomanneet, että tämä ruumis, joka ihmisille on annettu on kuin vankila. Ihminen ei ole ollut täysin kotonaan tässä omassa ruumiissaan. Se on vanginnut häntä ja sentähden opettajat ovat oman kokemuksensa nojalla nähneet, että jos ihminen pääsee vapaaksi tuosta ruumiistaan, niin hän pääsee näkymättömään maailmaan, henkimaailmaan, pääsee yhteyteen vainajien kanssa ja kaikkien henkiolentojen kanssa ja silloin hän voi askel askeleelta päästä kehittymään kohti sitä suurta jumaluutta, joka on kaiken takana. Tämän he ovat, nuo viisaat, tiedneet, että ihmisen ruumis on kuin vankila, josta hänen on päästävä irti. Sentähden heillä on kaikenlaisia vaikeita ponnistuksia, että ruumis lopulta saatettiin vapaaehtoisesti vaivuttaa sellaiseen horrostilaan, että sielu saattoi siitä erkaantua. Ei sillä tavalla kuin sielu nukkuessaan erkanee ruumiistaan vaan sillä tavalla, että ihminen säilyttäen tietoisuutensa lähtee ulos ruumiistaan ja toisessa maailmassa kykenee tutkimaan, kehittymään ja menemään eteenpäin. Semmoinen oli heidän pyrkimyksiensä kohde ja se oli vaikea ja vaivalloinen tie ja vaati aivan erikoisia edellytyksiä.

Kun me katselemme ihmiskunnan historiaa esihistoriallisia aikoja, niin me näemme kuinka suurista ihmisjoukoista aina muutamat erottautuvat juuri siinä, että he kovasti pyrkivät, kovasti koettivat päästä itsensä herroiksi, koettavat saada vallan tämän ruumiinsa yli. He kiduttavat itseään monenlaisilla tempuilla, jotta he pääsisivät ruumiistaan irti ja monet sadat ja tuhannet onnistuvat näissä pyrkimyksissään. Monet tuhannet ihmissielut pelastuvat sillä tavalla, että pääsevät tietoisiksi kansalaisiksi näkymättömään maailmaan, he pääsevät tutkimaan sitä henkimaailmaa, jossa he ovat jo jonkun verran nukkuessaan ja jossa he sitten ovat kuoltuaan. He pääsevät sillä tavalla askel askeleelta lähemmäksi iankaikkisuuden Jumalaa ja iankaikkisuuden isää. Mutta tämä heidän varsinainen elämänsä,

heidän elämänsä Jumalassa oli ennen kaikkea silloin tuota elämää henkimaailmassa. Kun he tulevat takaisin tänne näkyväiseen, fyysilliseen ruumiiseensa, säilyttävät he kuin muiston tuosta olostaan näkymättömässä maailmassa, mutta tämä näkyväinen elämä on heistä epätodellista. Jos tutkimme esim. vanhan Intian kulttuuria ja vanhan Intian uskontoa, huomaamme selvästi, kuinka intialaiset viisaat ajattelevat, että tämä elämä on maajaa, tämä elämä on vain harhanäky. Todellinen elämä on sitä, jota elämme ulkopuolella ruumistamme. Se on todellista elämää, mutta tämä elämä täällä on harhaa ja tästä on sentähden vapauduttava. He eivät osaa elää sitä korkeampaa elämää välittömästi tässä fyysisessä tajunnassa. Kun luemme vanhoista mysteeriosta, vanhoista vihkimystapahtumista, niin viitataan juuri tähän, että ruumis oli vaivutettava erikoiseen horrostilaan ja sitten ihminen voi sieluna olla ruumiinsa ulkopuolella. Mutta voimme kuvitella kuinka iankaikkisuuden isä katseli ihmisiä ja ajatteli itseksensä; koska, koska tulee se aika, jolloin te voisitte oppia minua tuntemaan myöskin päivätajunnassa? Minähän en ole antanut teille ruumiita sitä varten, että teidän pitäisi niitä paeta, että teidän pitäisi kidutuksilla ne voittaa ja päästä niistä ulos, jotta oppisitte minua tuntemaan. Minähän olen antanut teille ruumiit sitä varten, että te juuri niissä oppisitte minua tuntemaan.

Me voimme aivan hyvin kuvitella, että Jumala iankaikkisuuksien isä odotteli sitä aikaa, jolloin joku, joku tulisi hänen pojakseen, syntyisi hänen poikanaan, joka tuntisi isän koko olemuksessaan. „Me voimme myöskin kuvitella, että kun kerran aika täytyisi, että yhdessä ihmisessä isä saattaisi ottaa asuntonsa, että yksi ihminen tuntisi itsensä Jumalan pojaksi, Jumalan ainosyntyiseksi pojaksi, että silloin iankaikkisuuksien isä riemuitsi tämän maapallon johdosta. Ja se tapahtui silloin kun se ihminen, joka monen, monen elämän aikana oli ponnistanut niinkuin me muutkin ihmiset ponnistamme, kun se ihminen eräässä lopullisessa elämässään, jolloin hänen nimensä oli Jeesus Natsarealainen, saattoi niin avautua, että hänen fyysillinen

ruumiinsa todella oli pyhän hengen temppele, niin että ikuinen elämä saattoi virrata sisään, ikuinen elämä, isän elämä saattoi laskeutua kuvaannollisesti kuin kyyhkysen muodossa Jeesukseen. Siitä lähtien hän tunsii olevansa iankaikkisen isän poika. Silloin kun tämä tapahtui, niin kuului taivaista ääni: minun rakas poikani, jonka minä tänään synnytin. – Se oli merkillinen ihmetapahtuma. Se oli se suuri tapahtuma, jota Jumala oli odottanut. Ihminen tuli kokonaan jumalallisen elämän astiaksi. Jeesus saattoi siitä lähtien sanoa, että isä ja minä olemme yhtä. Ken minut näkee, näkee Isän. Jeesus oli siitä lähtien Kristus, voideltu. Hän oli voideltu Jumalan poika, ainosyntyinen, monogenes, sentähden, että se poika oli syntyisin yksin isästä, isän tahdosta ja isän rakkaudesta, ilman mitään äitiä. Sillä se on henki, joka on iankaikkisuudessa yhtä isän kanssa, joka silloin on tullut tietoiseksi omasta olemuksestaan.

Kun yhdelle ihmiselle tämä suuri ihme tapahtui, niin muuttui elämä maanpäällä. Ei enää ole ihmiskunta tuomittu vaeltamaan semmoisessa pimeydessä, että ainoastaan äärettömien ponnistusten jälkeen ihmissielu pääsee ulos ruumiista ja siellä toisessa maailmassa oppii tuntemaan isää, vaan tämän käänteentekevä historian tapahtuman jälkeen kun yksi ihminen oli tunnut Jumalan ainosyntyiseksi pojaksi, muuttui todella elämä maan päällä niin, että nyt kaikki ihmiset ovat lähempänä Jumalaa. Kun isä kerran pääsee ihmiseksi, kun Jumala kerran saattaa tulla ihmiseksi, niin tämä mahdollisuus tulla Jumalaksi on jokaiselle ihmiselle avoinna, eikä avoinna ainoastaan ruumiin ulkopuolella, vaan avoinna juuri tässä näkyväisessä elämässä, jossa Jeesus Kristuskin tuli Jumalan pojaksi. Tämä suuri muutos ihmiskunnan henkisessä elämässä tekee, että jokainen ihminen on nyt vapaa. Jokainen ihminen voi nyt ymmärtää sen asian, jonka vanhat intialaiset filosofit, vanhat kiinalaiset filosofit ja muutkin filosofit ovat ymmärtäneet, että ikuinen elämä on siinä, että ihminen oppii tuntemaan Jumalan. Jokainen ihminen voi ymmärtää, että ikuinen elämä on siinä, että Jumala herää hänen sisässään ja että hän

pääsee yhteyteen Jumalan kanssa. Ei ikuinen elämä ole ulkopuolista, hyppäämistä ja soittamista Jumalan istuimen ympärillä. Sentähden voimme sanoa, että vapauden aika on koittanut ihmiskunnalle. Ei ihmiskuntaa enää tarvitse jakaa eksoteristeihin ja esoteristeihin, niihin ihmisiin joilla ei pitkään aikaan ole mahdollisuutta lähestyä Jumalaa ja niihin, jotka voivat suorittaa niin suuria ponnistuksia, että he pääsevät Jumalan tuntoon, vaan nyt kaikki ihmiset voivat saada semmoisen valaistuksen, että he ymmärtävät, miten heidän on avattava sielunsa, jotta henki voisi siihen laskeutua.

Mikä seuraa tästä muutoksesta? Millä tavalla me voimme sitten tulla ikuisen elämän kanssa yhteyteen? Ensinnäkin on meidän uskossa käännäyttävä tätä isää kohti. Miksikä me emme voisi uskoa isään, miksikä emme voisi uskoa siihen suureen, ainoaan elämään ja uskoa, että se on täynnä järkeä ja rakkautta. Ei se ole mitään mahdotonta uskoa, sillä me näemme maailmassa paljon tarkoitusta ja me näemme ja voimme hyvin ymmärtää ja ajatella, että elämä on järkevää. Sitten me näemme myös rakkautta, vaikkakin on paljon pahaa ja itsekkyyttä. Me voimme ymmärtää, että eivät järki ja rakkaus voi syntyä tyhjästä, eivät ne voisi ihmisissä ilmetä, ellei niitä olisi sanoisinko periaatteellisesti olemassa. Kun kukka kasvaa, niin se on kasvanut siemenestä, siinä siemenessä ovat kaikki mahdollisuudet. Ei mikään kukka voi kasvaa toisenlaiseksi, kuin mitä siemen on. Ei voisi maailmassa mitään ilmetä, jollei se olisi myös elämän lähteessä. Me nimitämme sitä lähdettä Jumalaksi, elämäksi tai millä nimellä tahansa. Meidän täytyy tunnustaa, että kaikki mahdollisuudet ovat siinä elämässä. Mikä mahdottomuus on meidän uskoa Jumalaan, että hän on itse järki, itse rakkaus. Rakkautta on myös ihmisten kesken ja järkeä on luonnossa. Kun me siis tämän uskallamme uskoa, että suuri, ikuinen elämä on järkeä ja rakkautta, silloin me myöskin uskallamme avautua riemussa tuolle ihmeelliselle seikalle, että meidän tulee ottaa vastaan itseemme tuota suurta, iankaikkista elämää. Meidän täytyy ottaa

itse totuus sisäämme, meissä täytyy ilmetä totuutta ja rakkautta. Ei mikään ihmistä sido, ei edes mikään jumalallinen olento meidän ulkopuolellemme. Jumala on meissä ja me olemme vapaat kulkemaan tietämme. Jokainen ihminen on pelastettu ja lunastettu juuri sen kautta, että hän voi hengessä ottaa Jumalan vastaan. Siis kaikki uskonsodat, kaikki riidat dogmeista ovat tuulesta temmattuja, aivan mitättömiä ja olemattomia kun ihminen herää siihen näkemykseen, että hänen tulee henkenä ottaa itse vastaan itseensä totuutta ja rakkautta ja silloin hän ei enää kiistele ulkonaisista.

Kun ihminen on ottanut tämän ensimmäisen askeleen ja riemuinnut tuossa suuressa vapaudessa, että hän itse, niinkuin Jeesus sanoo, saa päättää itsestään mikä on oikea ja väärä, mikä on totuus ja valhe, niin hän on, jotta hän pääsisi lähemmäksi tuota isää, täytyy sanoa: isä, synnyttä sinä minut uudestaan, kasvata sinä minua, lisää minun uskoani, neuvo minua ja opeta minua kuinka minun tulee elää. – Ei ihminen voi vain sanoa, että ota nyt minut vastaan tämmöisenä kuin olen, vaan hänen tulee myös jotain tehdä omaksi kehityksekseen. – Silloin isän ääni sanoo hänelle: katso minun poikani, joka esikoisena monista veljistä on sinulle tie, totuus ja elämä. Katso Jeesus Kristukseen. – Nyt monen silmät menevät uudella tavalla auki ja he huomaavat, että jos he todella tahtovat tulla isän pojiksi, ei ainoastaan uskossa, vaan todellisuudessa, silloin heidän tulee seurata sitä, joka on ensimmäinen isän ainosyntyinen poika. Ihmisen tulee todella seurata Jeesusta ja kysyä häneltä: mitä sinä minulle neuvot? – Hän muistaa, että Kristus on sanonut: seuraa minua. Silloin tuo ihminen kysyy siis mitä sinä minulle neuvot. Hän ymmärtää, että totuus on kätkeytyneenä tuohon viimeiseen sanaan, jonka apostolit ja suuret Jeesuksen seuraajat ovat sanoneet: siinä on iankaikkinen elämä, että he tuntevat sinut Jumala, sinut isä ja sen, jonka sinä lähetit, Jeesus Kristuksen. – Siinä on iankaikkinen elämä, siinä on neuvonantaja, siinä on tie, totuus ja elämä, joka käskää meitä ja neuvoo meille mitä meidän pitää tehdä, jotta ei ikuinen elämä

meistä pakenisi, jotta meidän uskomme isään ei meistä häipyisi, vaan jotta me kasvaisimme aina uskossa ja tiedossa.

Ihminen ei hämmästy, kun Jeesus evankeliumissa sanoo: Nämä käskyt on teille ihmisille annettu, mutta minä annan teille uudet käskyt ja minun käskyni ovat ikuisen elämän käskyjä, minun käskyni neuvovat teille kuinka teidän tulee elää ikuista elämää. Minun käskyni ovat ensinnäkin nuo viisi: älä koskaan suutu, älä koskaan ajatuksissakaan ole epäpuhdas, älä koskaan vannoo, vaan olkoon sinun puheesi yksinkertaista, totuudenmukaista, älä koskaan ole pahaa vastaan, jos joku lyö sinua toiselle poskelle, käännä toinen ja älä pidä mitään vieraita ihmisiä vihollisinasi, vaan rakasta kaikkia. Nämä Jeesuksen viisi käskyä ovat vuorisaarnassa. Ken ei niitä käskyjä myönnä tai ei yritä niitä noudattaa, hän ei seuraa Jeesusta. Kristus sanoo: uuden käskyn minä annan teille, rakastakaat toisianne sillä rakkaudella, jolla minä olen teitä rakastanut. – Koko hänen elämänoppinsa sisältyy, niinkuin me kaikki myönnämme, tuohon suureen rakkauden käskyyn ja mitä enemmän me koetamme seurata Jeesusta ja koetamme kasvaa isän tuntemisessa, taivaallisen isän, iankaikkisen isän tuntemisessa, sitä selvemmin me näemme, että isä on rakkaus, Jumala on rakkautta, ikuinen elämä on rakkaudessa. Sentähden ikuinen elämä ei ole semmoinen elämä, joka alkaa kuoleman jälkeen, vaan ikuinen elämä on iankaikkinen, ajasta riippumaton, elämää jumalallisessa rakkaudessa, joka unohtaa itsensä, eikä pyydä mitään, eikä ajattele mitään pahaa, vaan joka rakastaa sydämen koko voimalla. Ikuinen elämä on siis rakkaudessa, olkoon se elämä sitten tässä tai toisessa maailmassa. Ikuinen elämä on siinä, missä on rakkautta.